

„URAM, TANÍTS MINKET IMÁDKOZNI”^{*}

Lk 11,1

Íme, újra eljöttetek a templomba, és én ezt annak jeléül veszem, hogy ti tényleg komoly templomjárókká váltok majd. De milyen sokan voltak azok, akik ájtatosan megfogadták, hogy templomba fognak járni, mégis később a közömbösek csapatát gyarapították. És ha megkérdeznénk tőlük, mi az oka annak, hogy így cselekedtek, kérdésünkre nem kapnánk választ. Ezért arra kérlek én most titeket ebben az ünnepi órában, hogy imádkozzatok minden reggel és minden este, hogy ne hagyjatok egy napot sem eltelni úgy, hogy ne imádkozzatok, bármennyire sikeres vagy éppen sikertelen volt is az a nap.

„Uram, taníts meg minket imádkozni” - kérték a tanítványok az Urat. „Taníts meg minket imádkozni”: a tanítványok mindig is imádkoztak, az ősi imádságokat mondták, de most úgy érezték, hogy egy új imádságra van szükségük. Úgy mint a tanítványoknak, nektek is egy új imádságra van szükségetek, hiszen ti eddig is imádkoztatok, elmondátok az alaposan megtanult imákat, ám most jönie kell az igazi, lélekből fakadó imádkozásnak, melyben szívetek legrejtettebb érzéseit tárhatja ki. Ti is erre kéritek az Urat: taníts minket imádkozni. És mit tett az Úr? Megtanította tanítványainak a Miatyánkot, hogy ezt mondva, megtanulhassanak igazán imádkozni. Ezért ti is tartsátok szentnek a Miatyánkot, és mondjátok el azt minden nap. Azért adta nekünk ezt az imádságot az Úr, hogy esténként, csöndben, elmondjuk azt magunkban, mielőtt nyugovóra térnénk, és hogy a nap eseményeit, gondjait és a megszületett gondolatokat ebbe az imába foglaljuk.

Ő, a Miatyánk nem ismerhető meg, nem érthető meg egyszerre teljes egészében, első elmondásánál. Minden nap el kell mondani ahhoz, hogy fel tudjuk fogni, hogy teljességében megérthessük azt, hogy mennyi mindent rejtenek magukban ezek az egyszerű szavak. Minden kérdés egy prédikációt hordoz magában, mely azonnal óv és int, azonnal vigasztal.

„Szenteltessek meg a te neved, jöjjön el a te országod”. Mondjátok ki ezeket a kéréseket, és hallgassátok meg azokat a kérdéseket, amelyek ilyenkor fogalmazódnak meg szívetekben: vajon magatartásom, cselekedeteim és beszédem által megszenteltem-e Isten nevét, vagy éppen megszenségtelenítettem azt, ment-e az Ő országa ma előbbre, vagy sem.

„Legyen meg a te akaratod.” Mennyi mindent kell megélnie egy embernek ahhoz, hogy ki tudja mondani őszintén: „legyen meg a te akaratod.” És hogyan válhat ilyenné az ember, ha nem mondja el minden este ezt a kérést, ha nem fogadja el mindazt, ami vele aznap történt, ha nem fogadja el Isten akaratát.

* Fordította Jakabházi Béla Botond II. éves teológiai hallgató

„A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma” - ezt mindig boldogan fogjátok imádkozni, és azt mondjátok majd: igen, ezt az Úr adta. De amikor szomorú a lelketek és kisebb vagy nagyobb gondjaitok vannak, akkor is ezeket a szavakat fogjátok mondani. És ne feledkezzetek meg ilyenkor a sok nélkülözőről, akik ugyanezekkel a szavakkal imádkoznak Istenhez, mindennapi kenyerükre áhítószván. Főleg akkor gondoljátok ezekre a dolgokra, amikor áldott és szerencsés a ti helyzetetek. „A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma”- ha ezt minden nap elmondanák az emberek, nem lenne annyi zsugori és szívtelen ember.

„És bocsásd meg a mi vétkeinket.” Ez egy gyönyörű gondolat. Imádkozásban gyakran fogjátok ezt mondani, és valószínű, hogy nem fog különösebben megragadni, de jönnek majd napok, amikor megálltok, és kétszer, háromszor fogjátok e mondatot elismételni magatoknak, majd felteszitek magatoknak a kérdést: vajon igaz ez, Isten tényleg meg akarja bocsátani vétkeinket? És csak akkor fogjátok megérteni igazán, hogy milyen gyönyörű is ez az imádság, amikor végső menedékként kapaszkodtok ebbe a mondatába.

„Miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.” „A nap le ne menjen a ti haragotokkal” (Ef. 4,6), ezt a bölcs jelmondatot is tanultátok már. És minden este, amikor így imádkoztok: „miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek”, emlékezzetek Pál apostol e bölcs mondására, hogy szívetekben ne legyen helye semmiféle haragnak.

„És ne vigy minket a kísértésbe, de szabadíts meg minket a gonosztól”. Álljatok meg ennél a mondatnál, mert ezzel a kéréssel fordulunk felétek mi is. Az élet most fog kibontakozni nektek, most lesztek ti minden felőlről megkísértve, és nagyon sokan nem tudnak ellenállni ezeknek a kísértéseknek, de ti imádkozzatok, mondjátok el ezt az utolsó kérést, hogy az Úr látásra nyissa szemeteiteket, és megtartsen benneteket.

Kevés, de ugyanakkor sok is az, amit én tőletek kérek. Le kell vonnotok a végkövetkeztetést: egy napnak sem szabad eltelnie úgy, hogy nem mondtátok el a Miatyánkot. Kevés ez, hiszen az egész csak két vagy három perc, de mégis sok, hiszen egy áldást visztek magatokkal egész életetekre. Ameddig tehát ezt megteszitek, nem bukhattok el végérvényesen, mert egy hang mindig figyelmeztetni fog. És amikor életetek során olyan helyzetbe kerültök, hogy nem érzitek az imádkozás belső szükségét, nagyon fontos, hogy éppen ilyenkor ragaszkodjatok még jobban ehhez az imához., még akkor is, ha úgy érzitek, hogy már csak egy külsőség vagy szokás. Ragaszkodjatok hozzá, hogy évek múltán majd el tudhassátok mondani nekem, mennyit segített nektek a Miatyánk, mert ha én kellene beszéljek arról, hogy számomra mit jelentett ez az ima az évek hosszú során, bizony órákig tudnék beszélni róla. Imádkozzatok tehát, mondjátok a Miatyánkot - én csak ezt kérem tőletek.

ZSAKÓ ERZSÉBET

BERDE-SERLEGGEL ELMONDOTT BESZÉD

Főtisztelendő Egyházi Főtanács!

Megilletődve álltok itt, kezemben a hagyományos Berde-serleggel, hogy a szokástól eltérően - mint nő - elsőként mondjak pohárköszöntőt főtanácsgyűlés után. Be kell vallanom, hogy zavarban vagyok, hiszen ez nem éppen női műfaj, de ez az alkalom egy több mint egy százada tartó folyamat betetőzése. 1885-ben a Dávid Ferenc Egylet megalakulásakor tűzték ki a célt: a nőket is be kell vonni az egyház-társadalmi életbe! Bizony, ez akkor sok vitára adott okot, hisz a múlt század feminista mozgalmainak nőideálja nem mindenki számára volt vonzó. Ha végigolvassuk az Unitárius Közlöny hasábjain folyó vitákat, sok érdekes nézettel ismerkedhetünk meg. Az „írógép vagy fakanál” típusú kérdésfelvetéstől a kozmás ételektől való félelemig mindenféle vélemény elhangzott, míg századunk elején kialakult az az unitárius nőideál, amelyet nagyjából ma is magunkénak vallhatunk: ez nem csak a jogokban, de a kötelességekben is egyenlőséget óhajt, nőiességét megtartva kíván részt venni a társadalom életében. Fő tevékenységi tere a család, otthont teremtő erejével a férfi megértő, hű társa, gyermekei nevelésével a jövő biztosítója. Ugyanakkor részt vállal a teremtő, alkotó munkában és a közéletben is.

Ennek a kornak jelszava: úgy készítsük fel lányainkat az életre, hogy akár a családban, akár az élet más területén meg tudják állni a helyüket.

Az utóbbi 50 év társadalmi változásai munkavállalásra kötelezték a nőket is, a megélhetésért nekik is meg kellett küzdeniük. Ez minden nehézség ellenére bizonyos függetlenséget is hozott számunkra, és elősegítette bekapcsolódásunkat az egyházi életbe is. De az 50 éves kommunista korszak más változásokat is hozott, elsősorban az általános elszegényedést, amikor az egyenlőség nem a szegényebb tömegek felemelkedésével teremtődött meg, hanem a középosztály és a felsőbb rétegek lesüllyedésével. Így ma nincs meg az a vagyonos réteg, amely adományaival segíthetné a rászorulókat. Az 1989-es változás után beálló „vadkapitalizmusban” ugyan újra megjelent egy vagyonos réteg, de ez egyelőre főleg a harácsoló, gátlástalan szerencselovagokból áll.

Népesedési adatainkból láthattuk, hogy közösségünk fogy, lemorzsolódik, részben a kivándorlás, másrészt a születési arány csökkenése miatt. Sajnos, sokszor eluralkodik rajtunk a pesszimizmus, sokan kilátástalannak látják a jövőt. Itt üt vissza az 50 évi valláserkölcstől való elszakadás, az ebben a korban felnőtt nemzedék nagy részénél hiányzik az a szilárd erkölcsi alap, amelyen állva, Istenben hívva, az ő munkatársaiként építő munkát végezhetünk, közösséget teremthetünk, melyben a közösség tagjai egymásra számíthatnak, nem magányosok és elidegenedettek, hanem Isten gyermekeiként testvérekként élhetnek. Éppen ezért szolgált nagy örömmre, amikor nemrég a Nőszövetség jövőjéről beszélve - idősebb tagjaink lemondással, szomorúan, szinte temetői